

Η δημιουργία μου

ΟΠΩΣ ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΕΚΕΙΝΗ, Η ΜΗ-
τέρα μου δεν εμπιστευόταν τις τράπεζες. Όταν πλησίαζε η ώρα της,
μου είπε ότι οι οικονομίες της ήταν σε μια κασελίτσα κάτω απ' το
κρεβάτι και μου μούρισε: «Πάρ' τες και μέτρησέ τες».

Υπάκουσα στην επιθυμία της και διαπίστωσα ότι το ποσόν ήταν
μεγαλύτερο απ' ό,τι περίμενα. Μου είπε: «Γίνε κάτι στη ζωή σου
μ' αυτά τα λεφτά».

Της είπα ότι θα γίνω γιατρός και το στόμα της παραμορφώ-
θηκε από την προβληματισμένη γκριμάτσα που συνήθιζε όποτε άκουγε
κάτι αλλόκοτο. Αμέσως μετά ψιθύρισε αποφασιστικά: «Μην ξοδέ-
ψεις τίποτα στην κηδεία. Αν ο Λιανολείρης με πετάξει σ' έναν τάφο
για ζητιάνους, να καεί στην Κόλαση! Υποσχέσου μου ότι θα κρα-
τήσεις όλα τα χρήματα για σένα».

Το παρατσούκλι του πατέρα μου στο χωριό μας ήταν Λιανο-
λείρης, πού ήταν επίσης το όνομα μιας αρρώστιας που προσβάλλει
κακοσιτισμένα πουλερικά. Ο Λιανολείρης πλήρωσε για την κηδεία,
μου είπε, όμως: «Αφήνω την ταφόπλακα να την αγοράσεις εσύ».

Πέρασαν δώδεκα χρόνια μέχρι να έχω αρκετά για το μνημείο
που θα της άρμοζε, αλλά κανείς πλέον δεν θυμόταν πού την είχαν
θάψει.

Στο Πανεπιστήμιο, τα ρούχα κι οι τρόποι μου έδειχναν τη χω-
ριάτικη καταγωγή μου και, καθώς δεν ανεχόμουν κοροϊδίες, έμενα
συνήθως μόνος μου έξω από τα αμφιθέατρα και την αίθουσα εξετά-
σεων. Στο τέλος της πρώτης περιόδου ένας καθηγητής με κάλεσε
στο γραφείο του και μου είπε: «Κύριε ΜακΚέρι, σ' έναν ιδεατό,

δίκαιο κόσμο θα προέβλεπα για σας ένα λαμπρό μέλλον. Στον κόσμο, όμως, που ζούμε δεν θα πάτε μπροστά, αν δεν κάνετε μερικές αλλαγές. Μπορεί να γίνετε ένας χειρουργός ακόμα μεγαλύτερος κι από τον Χάντερ, ένας μαιευτήρας λαμπρότερος του Σίμσον, ένας νοσολόγος πιο γνωστικός από τον Λίστερ, αν όμως δεν αποκτήσετε έναν κάποιον αέρα, ευγενικούς τρόπους σαν τους λόρδους και μια αίσθηση χιούμορ, κανείς ασθενής δεν θα σας εμπιστευτεί και οι άλλοι γιατροί θα σας αποφεύγουν. Μην περιφρονείτε τα καθώς πρέπει ρούχα και τους τρόπους των τζέντλεμεν απλώς και μόνο επειδή πολλοί βλάκες, πολλοί ψηλομύτες και πάμπολλα καθάρματα ντύνονται κομψά ή μιλάνε ευγενικά. Αν δεν μπορείτε να αγοράσετε το παλτό σας από έναν καλό ράφτη, πηγαίνετε στα καλύτερα ενεχυροδανειστήρια για κάτι φθινό και κατάλληλο. Να κοιμάστε με το παντελόνι σας καλοδιπλωμένο ανάμεσα σε δύο σανίδες κάτω απ' το στρώμα σας. Αν δεν έχετε αρκετά πουκάμισα για ν' αλλάζετε κάθε μέρα, τουλάχιστον προσπαθήστε να βάζετε ένα καθαρό, καλοσιδερωμένο κολάρο καθημερινά. Πηγαίνετε σε συναντήσεις ή σε βραδιές μουσικής που οργανώνει η τάξη που φοιτάτε για να ενταχθείτε σ' αυτή —θα δείτε, δεν είμαστε κακοί άνθρωποι, και σταδιακά θα προσαρμοστείτε αν μας παρατηρείτε κι αρχίσετε να μας μιμείστε».

Του είπα ότι τα χρήματά μου ίσα-ίσα έφταναν για τα δίδακτρα, τα βιβλία, τα ιατρικά όργανα και τη διατροφή μου.

«Το ήξερα ότι το πρόβλημα ήταν οικονομικό!», φώναξε γεμάτος κομπασμό. «Η σύγκλητός μας βοηθά περιπτώσεις που το αξίζουν, όπως εσείς. Συνήθως η οικονομική βοήθεια προορίζεται για φοιτητές θεολογίας, αλλά δεν υπάρχει κανένας λόγος να εξαιρεθεί ο κλάδος των επιστημών. Νομίζω ότι θα μπορούσαμε να κανονίσουμε να σας δώσουμε χρήματα τουλάχιστον για ένα καινούργιο κοστούμι, εφόσον βέβαια μας το ζητήσετε με το σωστό τρόπο και πω κι εγώ μια καλή κουβέντα. Τι λέτε, λοιπόν; Θέλετε να προσπαθήσουμε;»

Αν μου έλεγε: «Νομίζω ότι δικαιούστε μια υποτροφία, να υποβάλετε την αίτησή σας κι εγώ θα σας δώσω μια συστατική επιστολή», αν είχε πει κάτι τέτοιο, θα τον είχα ευχαριστήσει μ' όλη μου την καρδιά. Έγειρε, όμως, πίσω στην πολυθρόνα του, έπλεξε τα δάχτυλά του πάνω στο φουσκωμένο του γιλέκο, και χαμογελώντας χαζά κοίταξε ψηλά προς εμένα (δεν μου είχε δώσει, βέβαια, την άδεια να καθίσω) μ' ένα χαμόγελο τόσο γλυκερό κι αυτάρεσκο,

που έβαλα τα χέρια μου στις τσέπες για να μην του δώσω μπουνιά στα μούτρα. Του είπα λοιπόν ότι κατάγομαι από μια περιοχή του Γκαλογοιέ όπου απεχθάνονται να ζητούν ελεημοσύνη, εφόσον όμως εκτιμούσε τόσο πολύ τις ικανότητές μου, ας κλείναμε μια αμοιβαία κερδοφόρα συμφωνία. Του πρότεινα να μου δανείσει εκατό λίρες και, όταν έπιανα δουλειά σε νοσοκομείο, θα ξεπλήρωνα το επτάμισι τοις εκατό του ποσού κάθε χρόνο, αρχίζοντας απ' την ημερομηνία που θα μου έδινε δάνειο, και θα τον ξεχρέωνα τον πέμπτο χρόνο, ή τον τρίτο χρόνο, αν είχα θρει εν τω μεταξύ δουλειά ως προσωπικός γιατρός, και στο τέλος θα πρόσθετα και είκοσι λίρες τόκο. Έχασκε σαν χαζός, έτσι λοιπόν πρόσθεσα: «Φυσικά θα χρεοκοπήσω, αν δεν τα καταφέρω να αποφοιτήσω ή αν διαγραφώ τα πρώτα χρόνια απ' τον ιατρικό σύλλογο, νομίζω, όμως, ότι είμαι μια ασφαλής επένδυση. Πώς σας φαίνεται η ιδέα μου; Θέλετε να δοκιμάσετε;»

«Θα αστειεύεστε, ασφαλώς», ψιθύρισε, με το βλέμμα του καρφωμένο πάνω μου, ενώ τα χείλη του είχαν αρχίσει να συσπώνται για να χαμογελάσουν περιμένοντάς με να τον μιμηθώ. Ήμουν, όμως, πολύ θυμωμένος για να γελάσω με το αστείο μου, σήκωσα λοιπόν τους ώμους, χαιρέτησα κι αποχώρησα.

Μπορεί να υπήρχε κάποια σχέση ανάμεσα σ' αυτή τη συνάντηση και σ' ένα φάκελο που έλαβα μια βδομάδα αργότερα με γραφικό χαρακτήρα που δεν γνώριζα. Περιείχε ένα χαρτονόμισμα πέντε λιρών. Το ξόδεψα σ' ένα μεταχειρισμένο μικροσκόπιο κι ό,τι απέμεινε σε πουκάμισα και κολάρα. Δεν ντυνόμουν πια σαν γεωργός, αλλά σαν άπορος βιβλιοπώλης. Οι συμφοιτητές μου το εξέλαβαν ως βελτίωση κι άρχισαν να με χαιρετούν χαζοχαρούμενα και να μου λένε τα τελευταία κουτσομπολιά, αν κι εγώ ποτέ δεν είχα κανένα νέο να τους μεταφέρω. Ο Θεόνικος Μπάξτερ ήταν ο μόνος με τον οποίο μιλούσα σαν ίσος προς ίσο, διότι, όπως ακόμα και σήμερα πιστεύω, ήμασταν οι δυο πιο προικισμένοι και λιγότερο κοινωνικοί φοιτητές ιατρικής στη Γλασκώδη.